



**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

Brüssel, 21. mai 2013 (23.05)
(OR. en)

9518/13

LIMITE

**DRS 97
CODEC 1061**

Institutsioonidevahelised dokumendid:
2011/0389 (COD)
2011/0359 (COD)

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Alaliste esindajate komitee

Eelm dok nr: 9379/13 DRS 93 CODEC 1024

9380/13 DRS 94 CODEC 1025

Komisjoni 16971/11 DRS 121 CODEC 2039

ettepaneku nr: 16972/11 DRS 122 CODEC 2040

Teema: *Nõukogu 29.-30. mai 2013. aasta istungi (konkurentsivõime) ettevalmistamine*

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus avaliku huvi üksuste kohustusliku auditiga seonduvate erinõuete kohta

– Eduaruanne

– Poliitiline mõttevahetus

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 7. detsembril 2011 kaks ettepanekut, mis ühelt poolt hõlmasid auditidirektiivi (kaheksas äriühinguõiguse direktiiv) (16971/11) läbivaatamist ja teiselt poolt määrust avaliku huvi üksuste kohustusliku auditiga seonduvate erinõuete kohta (16972/11).

2. Ettepanekud tulenesid komisjoni 2010. aasta oktoobri rohelisest raamatust, millega globaalse finantskriisi järel ja finantsturu reformimise üldises kontekstis algatati auditipoliitika teemaline konsultatsioon. Rohelise raamatuga alustati mõttevahetust audiitori rolli ja funktsiooni üle audiitorite tegevuskeskkonnas ja finantsstabiilsuse tagamise laiemas kontekstis. Direktiivi ja määruse kombineeritud ettepanekud moodustavad tervikliku lähenemisviisi kõikvõimalike auditivaldkonda kuuluvate küsimuste lahendamiseks.

II EDUARUANNE

3. Taani ja Küprose eesistumisajal asus äriühinguõiguse töörühm teostama komisjoni ettepanekute esmast analüüsi ning pidas arutelusid konkreetsetel teemadel.
4. Iirimaa eesistumisajal on koosolekud toimunud 9. jaanuaril, 23. jaanuaril, 6. veebruaril, 20. veebruaril, 6. märtsil, 20. märtsil, 3. aprillil, 17. aprillil, 29.–30. aprillil ja 15. mail 2013.
5. Läbirääkimisi peeti esialgu seitsme eesistujariigi poolt koostatud paketi üle, mille numbrid olid 1–3, 4a, 4b, 5a ja 5b ning mis hõlmasid auditit käsitlevate ettepanekutega seotud konkreetseid teemasid.
6. Tuginedes eespool nimetatud pakettides sisalduvatele varasematele kompromissettepanekutele, esitas eesistujariik nõukogu töörühma 15. mai koosolekuks nii direktiivi kui ka määruse konsolideeritud kompromissteksti (9379/13 ja 9380/13, 13. mai 2013. aasta kuupäevaga).
7. Töörühma tasandil toimunud arutelude põhjal tegi eesistujariik kindlaks kolm peamist lahendamata küsimust: audiitorite ja audiitorühingute kohustuslik rotatsioon; auditiga seotud finantsteenuste osutamise piiramine ja auditiväliste teenuste osutamise keeld; riiklike auditijärelevalve asutuste koostöö.

8. Eesistujariigil on kavas paluda konkurentsivõime nõukogult poliitilisi suuniseid, mis oleksid talle abiks jõupingutustes, mida tehakse neis küsimustes kompromissi saavutamiseks. Nõukogus toimuva mõtevahetuse struktureerimiseks on eesistujariik koostanud III osas toodud küsimused.
9. Töörühma koosolekud on kavandatud 31. maiks ja 14. juuniks, eesmärgiga arutada täiendavalt eesistujariigi kompromisstekste, lähtudes suunistest, mida ministritel palutakse anda nõukogu tasandil.
10. Samal ajal on Euroopa Parlament jätkanud omapoolset tööd direktiivi ja määruse eelnõuga; õiguskomisjon võttis ettepanekute kohta oma raporti vastu 25. aprillil 2013.

III. KÜSIMUSED POLIITILISEKS MÕTTEVAHETUSEKS

1. Avaliku huvi üksuste audiitorite ja audiitorühingute kohustuslik rotatsioon

Arvestades vajadust tagada auditite kõrge kvaliteet, sealhulgas eriti avaliku huvi üksuste audiitorite sõltumatus ja objektiivsus, mida ohustavad vannutatud audiitorite ja audiitorühingute audititeenuste osutamise lepingute valdavalt pikad kehtivusajad, ja seoses ühiskondliku rolliga, mida auditid täidavad majandussüsteemi usaldusväärsuse toetamisel ja investorite teadlike valikute hõlbustamisel, kavandas komisjon määрусesse sätteid, millega nõutakse audiitorite ja audiitorühingute kohustuslikku roteerumist kuueaastase maksimumperioodi järel, mida teatavatel erandlikel asjaoludel võidakse pikendada kaheksa aastani. Komisjon pani ühtlasi ette, et kui avaliku huvi üksus on määranud kaks või enam vannutatud audiitorit või audiitorühingut (ühisaudit), on nende lepingute maksimaalne kestus üheksa aastat ning et erandkorras võib seda kestust pikendada 12 aastani.

Delegatsioonid avaldasid töörühmas toimunud aruteludel kohustusliku rotatsiooni küsimuses lahkuminevaid arvamusi.

Kompromissina on eesistujariigi 13. mai ettepanekus lepingu maksimumperioodiks ette nähtud seitse aastat (ühisauditi puhul kaheksa aastat), ja seda saab teatavate kriteeriumide täitmise korral pikendada veel maksimaalselt seitsmeks aastaks (ühisauditi puhul kaheksaks aastaks). Lisaks nähakse eesistujariigi kompromissettepanekus ette, et erandkorras võib avaliku huvi üksus taotleda pädevalt asutuselt veel üht pikendust, millega vannutatud audiitor või audiitorühing määratakse veelkord tagasi maksimaalselt kaheks aastaks (ühisauditi puhul kolmeks aastaks).

Küsimus: kas saate kompromissi vaimus nõustuda eesistujariigi kompromissettepanekuga audiitorite ja audiitorühingute kohustusliku rotatsiooni kohta?

2. Auditiga seotud finantsteenuste osutamise piiramine ja auditiväliste teenuste osutamise keeld

Et lahendada sõltumatuse ja professionaalse skeptitsismi tugevdamise vajadust, tegi komisjon ettepaneku piirata teenuseid, mida vannutatud audiitoritel ja audiitorühingutel on lubatud osutada, rõhutades, et audiitor peaks keskenduma auditile. Komisjon tegi ettepaneku eristada järgmisi teenuseid:

1. audititeenused – audiitori peamine tegevusala;
2. auditiga seotud finantsteenused – lubatud teatavates piirides;
3. auditeeritavatele üksustele osutatavad auditivälised teenused, mis kõigil juhtudel on põhimõtteliselt kokkusobimatud auditi sõltumatu avaliku huvi funktsiooniga – ei ole lubatud;
4. auditivälised teenused, mis ei ole põhimõtteliselt kokkusobimatud audititeenustega – auditikomiteele või pädevale asutusele antaks õigus konkreetseid asjaolusid arvestades hinnata, kas neid teenuseid võib auditeeritavale üksusele osutada.

Komisjon tegi ettepaneku piirata auditiga seonduvate finantsteenuste osutamist 10 protsendiga auditeeritava üksuse poolt kohustusliku auditi eest makstavatest tasudest.

Delegatsioonid tundsid muret selle üle, kas see piirang võimaldab vannutatud audiitoritel ja audiitorühingutel osutada auditiga seotud finantsteenuseid vajalikul määral või sel määral, kui õigusaktidega on nõutud.

Et neid muresid lahendada ja et hõlbustada mõistlikule kompromissile jõudmist, tegi eesistujariik ettepaneku tõsta seda piirmäära kõige rohkem 70 %ni tasudest, mida makstakse mis tahes kolmeaastase perioodi jooksul. Lisaks jäetaks välja teenused, mis on seotud liidu õigusaktides nõutud audititööga.

Eesistujariigi ettepaneku kohaselt kohaldatakse seda piirangut kõikide teenuste suhtes, mis ei kuulu tema poolt kavandatud keelatud teenuste nimekirja (nn must nimekiri).

Keelatud teenuste mõiste ja ainult keelatud teenuste nimekirja ehk musta nimekirja (audiitoritel oleks lubatud osutada kõiki muid teenuseid, mis sellesse nimekirja ei kuulu) töötab välja eesistujariik vastuseks delegatsioonide taotlusele selleks, et luua lihtsam lubatud/keelatud teenuste süsteem. See kavandati ühtlasi selleks, et täita audiitorite sõltumatuse tugevdamise ja huvide konflikti ärahoidmise eesmärgi, mille kohta töörühmas avaldati lahkuminevaid arvamusi küsimustes, kuidas seda oleks võimalik saavutada ja millised konkreetsed teenused tuleks keelata.

Küsimused: kas saate nõustuda põhimõttega, et oleks olemas üksnes must nimekiri? Kas saate nõustuda selle musta nimekirja sisuga sellisel kujul, nagu see on esitatud eesistujariigi kompromissettepanekus (9380/13)?

Kas saate nõustuda eesistujariigi kompromissettepanekuga, et lubatud teenuste osutamist piirataks kõige rohkem 70 %ga tasudest, mida on makstud mis tahes kolmeaastase perioodi jooksul, välja arvatud liidu õigusaktides nõutud audititööga seotud teenused?

3. Riiklike auditijärelevalve asutuste koostöö

Komisjoni ettepanekus määruse kohta on kavandatud riiklike pädevate asutuste vaheline üle-euroopaline audiitorite järelevalve alane koostöö, mis toimub Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) raames. Kavandatud komitee täidaks funktsioone, mis varem kuulusid audiitorite järelevalveasutuste Euroopa ekspertrühmale (EGAOB), mille tööd juhtis komisjon.

Delegatsioonid avaldasid toetust auditijärelevalve asutuste vahelise ELi tasandi koostöö ideele, kuid nende arvamused lahknesid küsimuses, millisele ELi organile tuleks koostööülesanded anda, samuti mõnede kavandatud lisaülesannete osas.

Seni on töörühma tasandi aruteludes esile kerkinud kaks alternatiivset lahendust. Eesistujariigi 13. mai kompromissettepanek, millega püütakse lahendada mitme delegatsiooni mured seoses komisjoni ettepanekuga, nähes ette audiitorite järelevalveasutuste Euroopa ekspertrühma (EGAOB) liikmetest koosneva ja otsustusõigust omava audiitorite järelevalveasutuste Euroopa komitee (CEAOB) loomise ESMA raames. Teatav hulk delegatsioone pakkus välja alternatiivi ESMAle (9531/13, 14. mai 2013. aasta kuupäevaga), nimelt tugevdada audiitorite järelevalveasutuste Euroopa ekspertrühma raames (EGAOB) tehtavat olemasolevat koostööd sel teel, et direktiiviga luuakse organ nimetusega audiitorite järelevalveasutuste Euroopa nõukogu (EBAOB) ning samal ajal kaotatakse EGAOB, tunnistades direktiiviga või määrusega kehtetuks õigusakti, millega see asutati (komisjoni otsus 2005/090/EÜ).

Küsimus:

kas teil on võimalik kompromissi vaimus nõustuda eesistujariigi kompromissettepanekuga audiitorite järelevalveasutuste Euroopa komitee (CEAOB) loomise kohta ESMA raames?

III. KOKKUVÕTE

Alaliste esindajate komiteel palutakse juhtida 29. mail 2013 kokku tuleva konkurentsivõime nõukogu tähelepanu käesoleva dokumendi II osas esitatud eesistujariigi eduaruandele ning kutsuda nõukogu üles pidama III osas esitatud küsimuste põhjal poliitilist mõttevahetust.
